

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

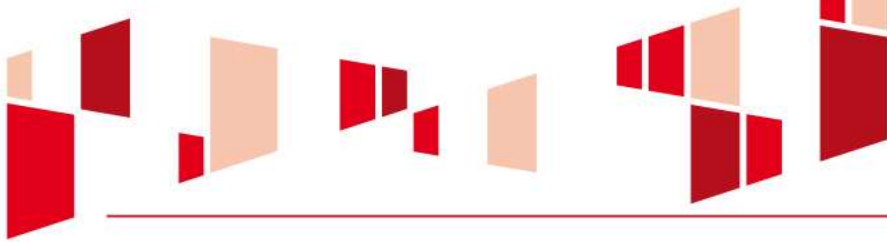
Unia Europejska
Fundusz Spójności

NARODOWY INSTYTUT
DZIEDZICTWA
NATIONAL HERITAGE BOARD OF POLAND

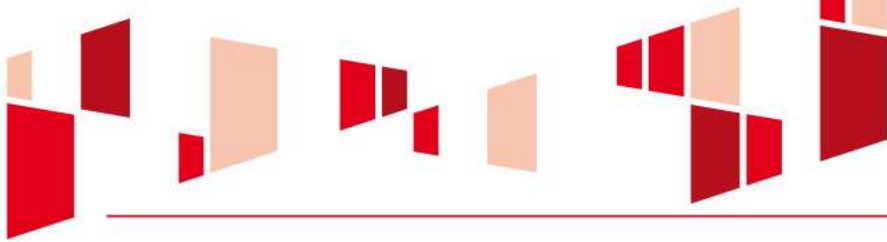
Co to jest dziedzictwo kulturowe Dziedzictwo kulturowe a kapitał społeczny

Bartosz Skaldawski, Iwona Piaskowska, Anna Kozioł, Narodowy Instytut Dziedzictwa

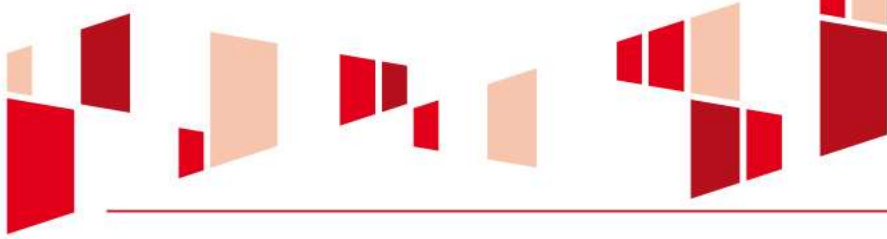
DZIEDZICTWO KULTUROWE – DEFINICJA POJĘCIA

Dziedzictwo to dobra kultury, nauki i sztuki pozostawione przez
poprzednie pokolenia (internetowy słownik języka polskiego PWN)

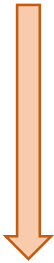
DZIEDZICTWO KULTUROWE – DEFINICJA POJĘCIA

dobra kultury, nauki i sztuki pozostawione przez poprzednie pokolenia

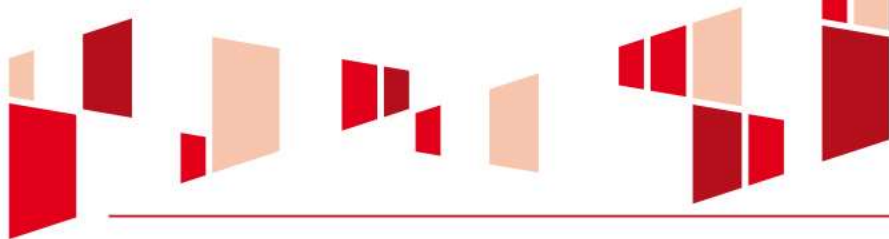

DZIEDZICTWO KULTUROWE – DEFINICJA POJĘCIA

dobra kultury, nauki i sztuki pozostawione przez poprzednie pokolenia

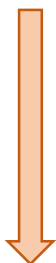

wartości

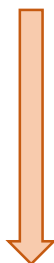

DZIEDZICTWO KULTUROWE – DEFINICJA POJĘCIA

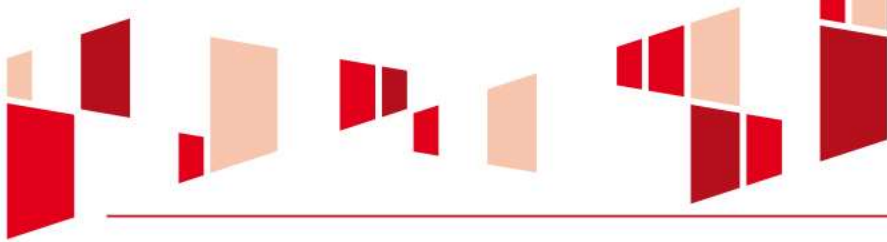
dobra kultury, nauki i sztuki pozostawione przez poprzednie pokolenia

wartości

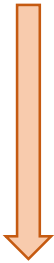

bogactwo i
różnorodność

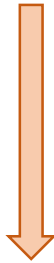

DZIEDZICTWO KULTUROWE – DEFINICJA POJĘCIA

dobra kultury, nauki i sztuki pozostawione przez poprzednie pokolenia

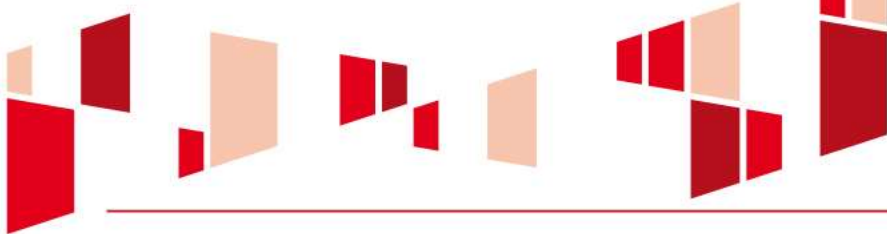
wartości

bogactwo i
różnorodność

świadectwo minionych
wydarzeń i epok

Dziedzictwo kulturowe

Dziedzictwo niematerialne

idee

**pamięć
historyczna**

**kulturowe
praktyki
społeczne**

**wiedza i
umiejętności**

**tradycje
społeczne**

Dziedzictwo materialne - zabytki

**historyczne
miejsca i
budynki**

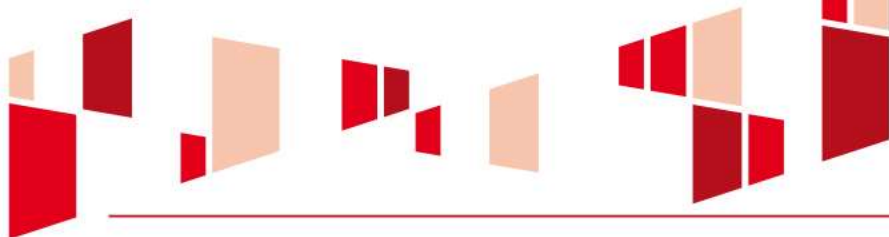
**zabytkowe
przedmioty i
dzieła sztuki**

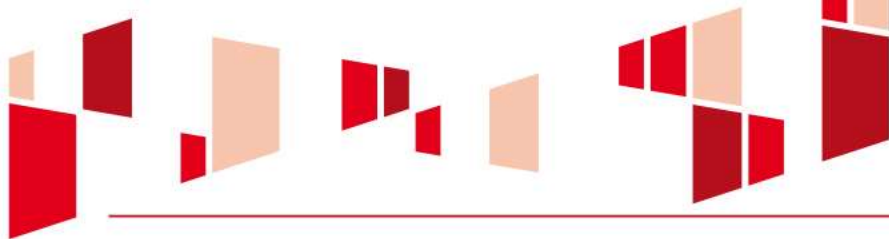
**zabytkowe
książki i
archiwalia**

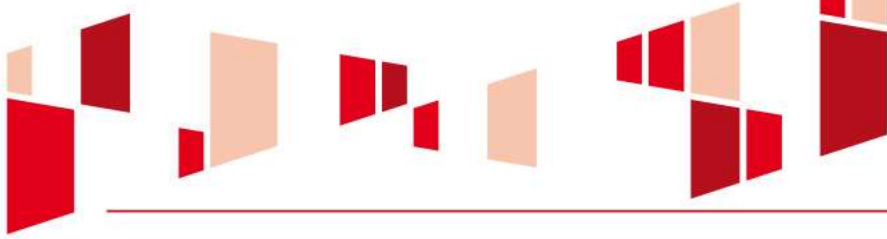
**krajobraz
kulturowy**

**materiały
audio-wizualne**

Zabytki – materialne świadectwo historii i idei

Konwencja UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego z 2003 r. (ratyfikowana przez Polskę w 2011r.)

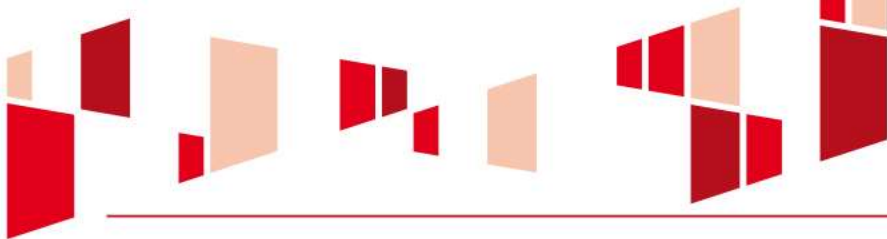

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

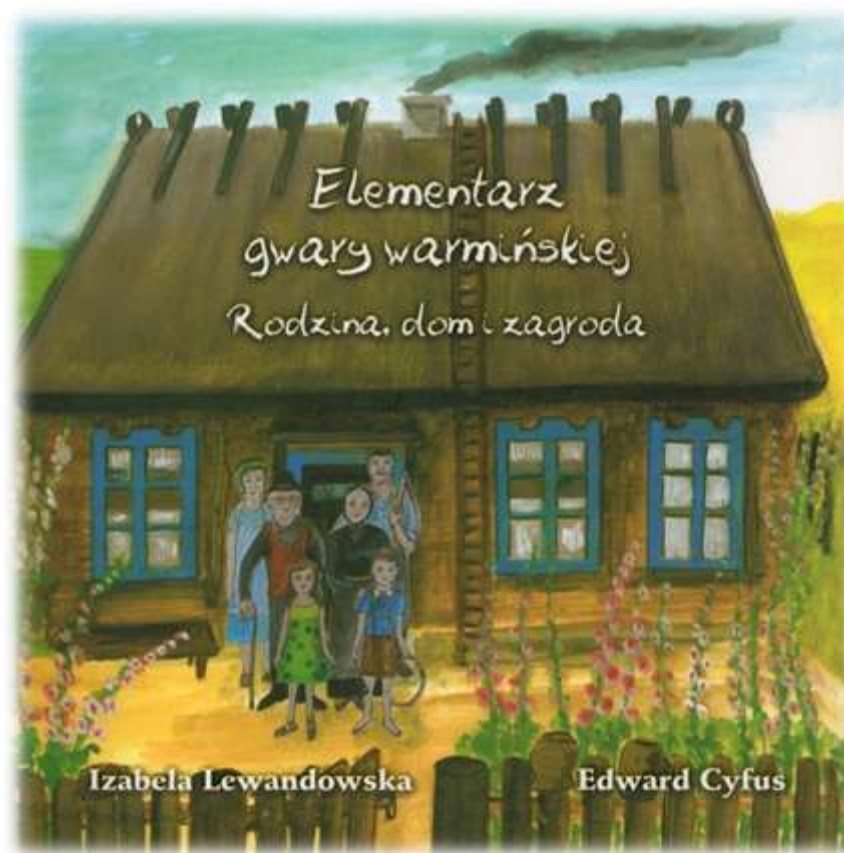

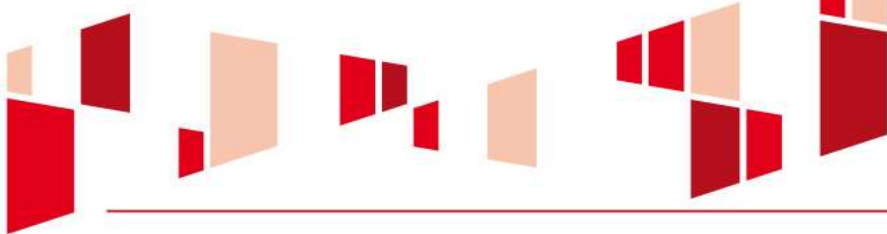
Intangible
Cultural
Heritage

- Uwrażliwienie społeczności lokalnej na wartość własnej kultury
- Współpraca ze społecznością lokalną i pobudzanie do działania w celu ochrony tego co dla danej grupy jest najważniejsze

Tradycje i przekazy ustne między innymi bajki, przysłowia, pieśni, oracje, opowieści wspomnieniowe i wierzeniowe, historie, przemowy, lamenty pogrzebowe, zawołania pasterskie i handlowe, w tym język jako nośnik niematerialnego dziedzictwa kulturowego.

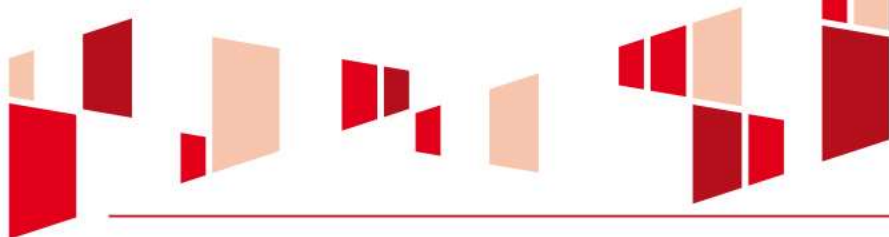

Sztuki widowiskowe i tradycje muzyczne

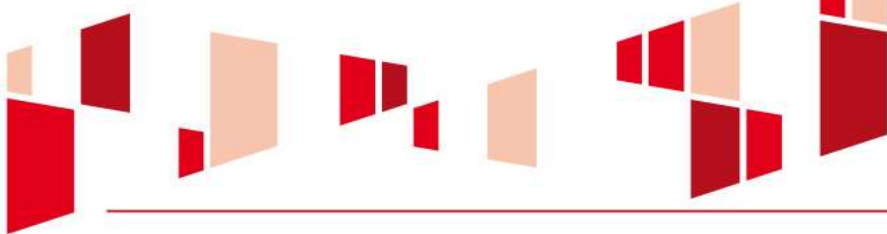
w tym tradycje muzyczne wokalne, instrumentalne i taneczne, widowiska religijne, karnawałowe i doroczne.

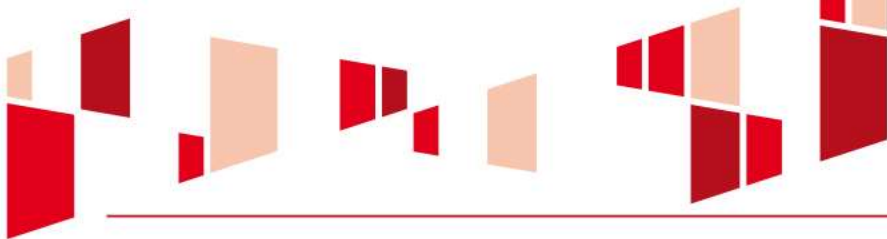
Praktyki społeczno-kulturowe takie jak zwyczaje, rytuały i obrzędy doroczne, sytuacyjne i rodzinne, chrzciny, wesela, pogrzeby, ceremonie lokalne i środowiskowe, zwyczaje odpustowe i pielgrzymki, gry i zabawy, folklor dziecięcy, sposoby świętowania, praktyki służące nawiązywaniu kontaktów międzyludzkich, sposoby składania życzeń.

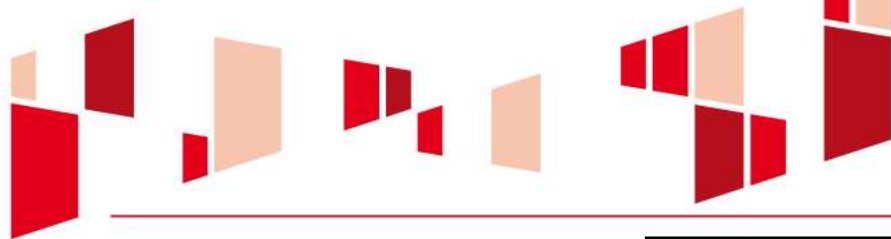
Tradycyjne wyobrażenia o wszechświecie na przykład meteorologia ludowa; wiedza i praktyki dotyczące przyrody i wszechświata; tradycyjne sposoby leczenia; zamawiania miłosne i medyczne.

Wiedza i umiejętności związane z rzemiosłem tradycyjnym.

WARTOŚCI DZIEDZICTWA

Dziedzictwo
kulturowe

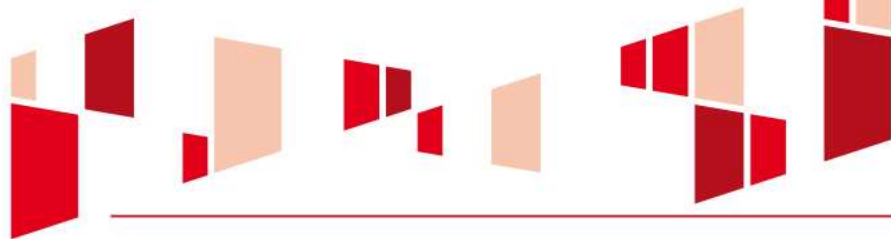
wartości historyczne
wartości naukowe,
wartości artystyczne

wartości
społeczne

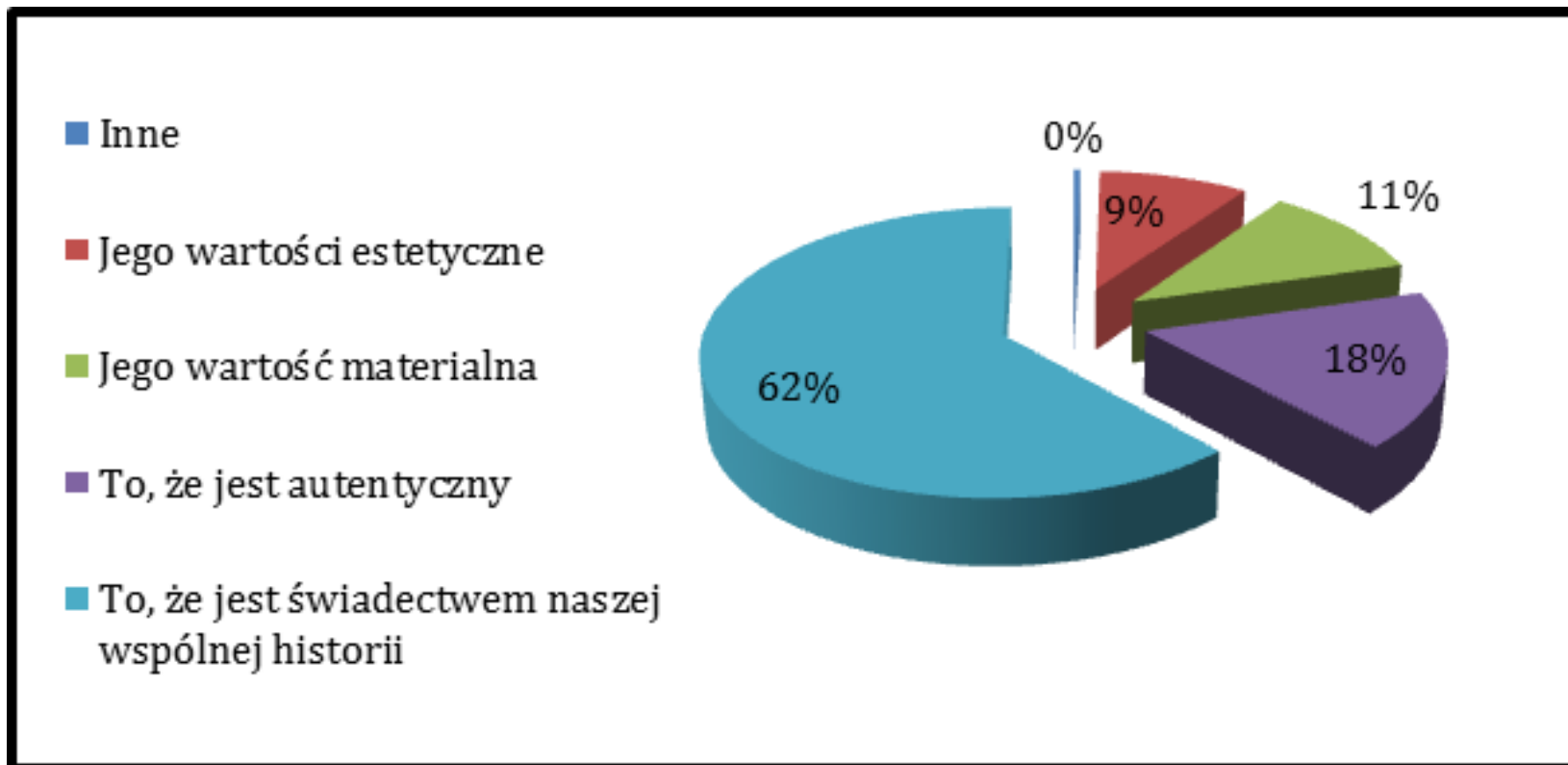
wartości
ekonomiczne

wartości związane
z formą i substancją zabytków

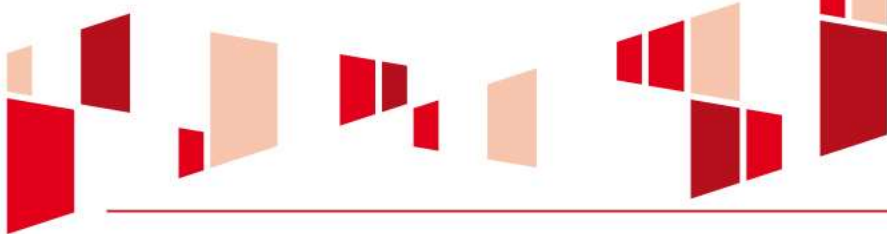
wartości uwarunkowane (re)interpretacją
i partycypacją społeczną

WARTOŚCI DZIEDZICTWA

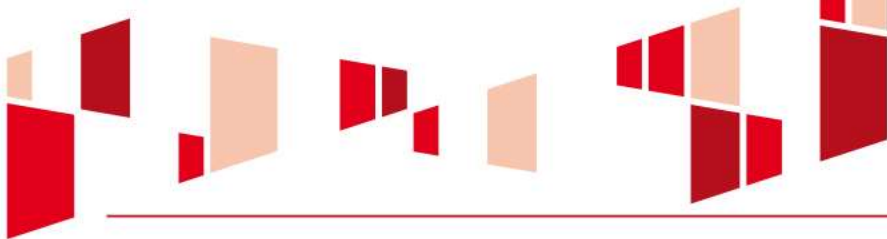
Co jest największą wartością zabytku?

AUTENTYZM I INTEGRALNOŚĆ

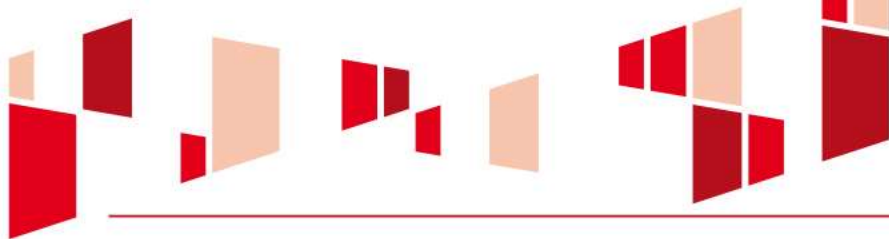

Warszawa, Żoliborz fot. Bartosz Skaldawski

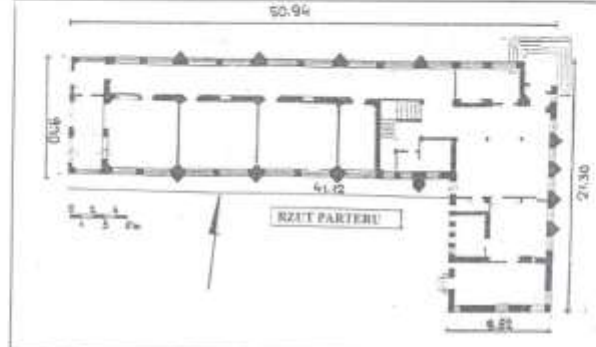

AUTENTYZM I INTEGRALNOŚĆ

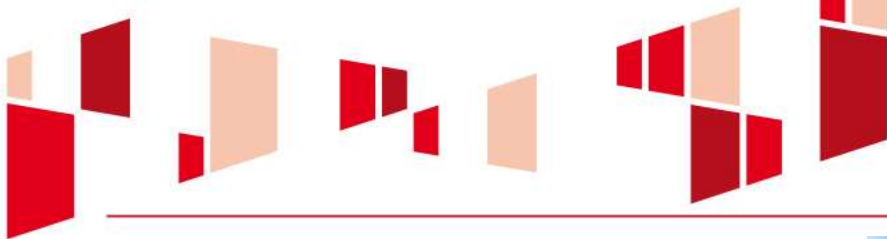

AUTENTYZM I INTEGRALNOŚĆ

OŚRODEK DOKUMENTACJI ZABYTEKÓW W WARSZAWIE KARTA EWIDENCYJNA ZABYTEKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA		A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V W X Y Z		Nr 214
1. Obiekt BUDYNEK SZKOŁY		2. Czas powstania 1930-1934		3. Miejscowość Warszawa
11. Zdjęcia, rysunki, sytuacja, orientacja		4. Adres ul. Czarnieckiego 49 nr hipoteczny lata wstępnego		
    ORIENTACJA SKALA 1:10 000		5. Przynależność administracyjna ogółem warszawskie gmina Centrum, dz. Żoliborz		
		6. Prowadzący nazwy miejscowości		
		7. Przynależność administracyjna gmina i V 1975 ogółem warszawskie powiat		
		8. Wskazanie i jego adres Gmina Centrum, Dzielnica Żoliborz, ul. Słowackiego 6/8		
		9. Długość i jego adres Szkoła Podstawowa nr 123 ul. Stefana Czarnieckiego 49		
		10. Nazwa zabytku		
		Nr 1451 data 09.11. 1991 r.		

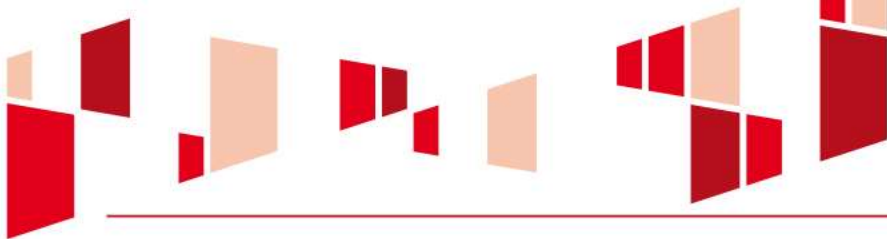
Zespół szkół specjalnych nr 100 wpis do rejestru nr 1456-A z dnia 08 listopada 1991 r. Warszawa, ul. Stefana Czarnieckiego 49

AUTENTYZM I INTEGRALNOŚĆ

Autentyzm substancji: zachowanie historycznych materiałów wraz z cechami ich wytworzenia, obróbki i użytkowania

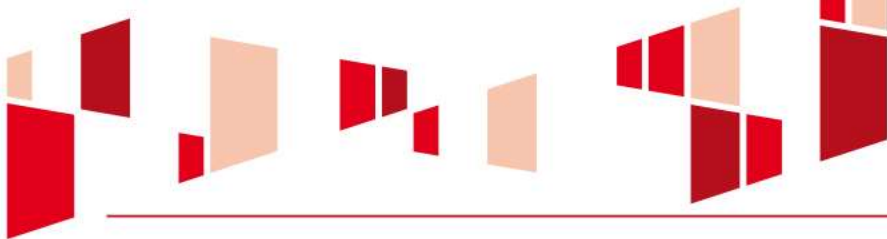

AUTENTYZM I INTEGRALNOŚĆ

Autentyzm formy:

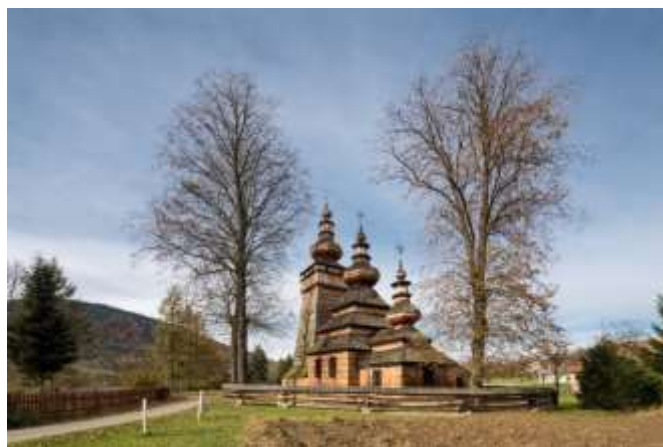
zachowanie wszystkich elementów współtworzących formę (bryła, rzut, dekoracja architektoniczna, podziały elewacji itp.

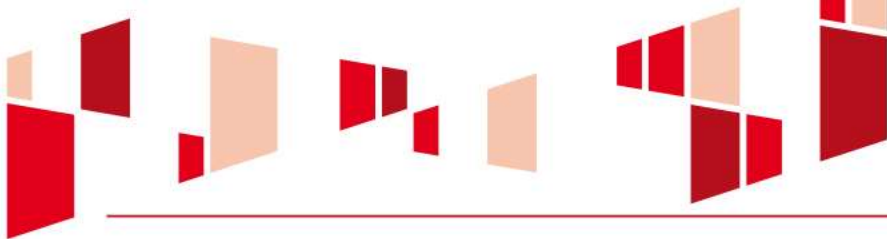

AUTENTYZM I INTEGRALNOŚĆ

Autentyzm kontekstu przestrzennego: zachowanie lokalizacji, położenia i otoczenia

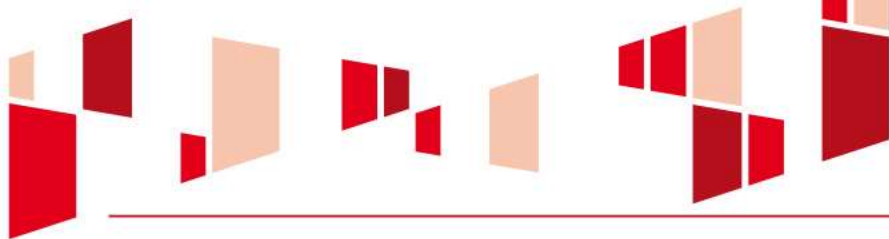

AUTENTYZM I INTEGRALNOŚĆ

Autentyzm funkcji: ciągłość dawnego sposobu użytkowania

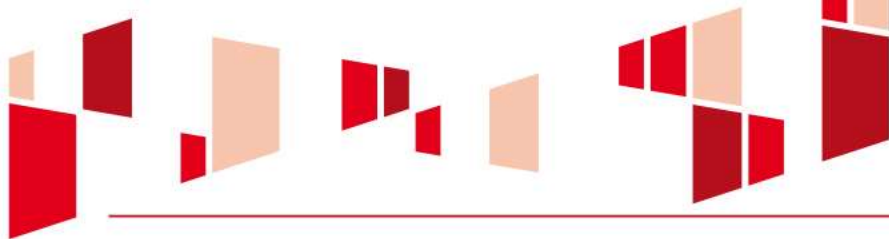

GENIUS LOCI vs. ZEITGEIST – RESTAURACJA CARSKA W BIAŁOWIEŻY

Zdjęcia pochodzą ze strony internetowej
<http://www.restauracjacarska.pl/>

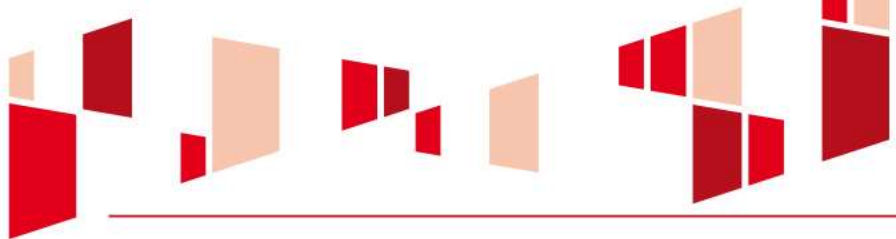

GENIUS LOCI vs. ZEITGEIST

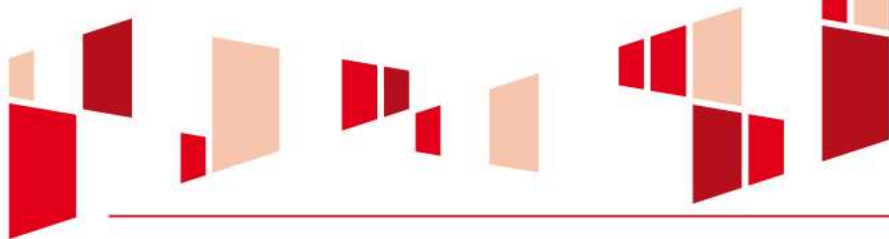
RESTAURACJA CARSKA

W BIAŁOWIEŻY

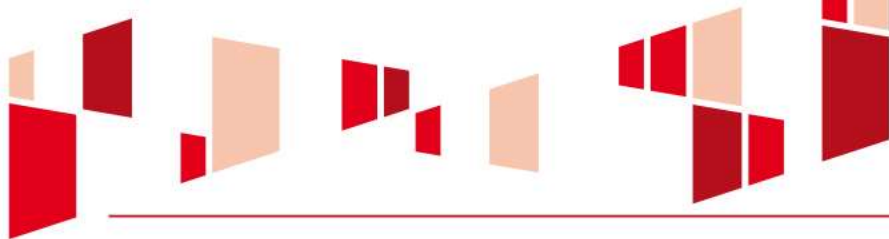

Wartość niematerialnego dziedzictwa

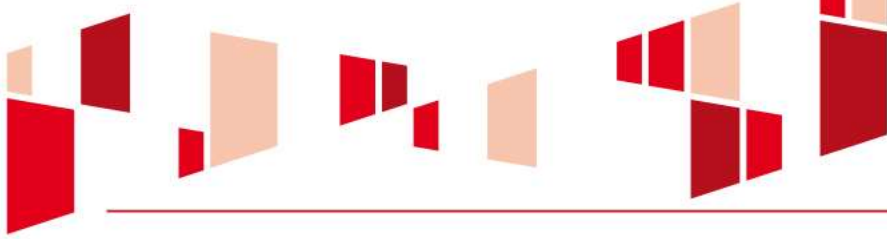
Przekaz międzypokoleniowy

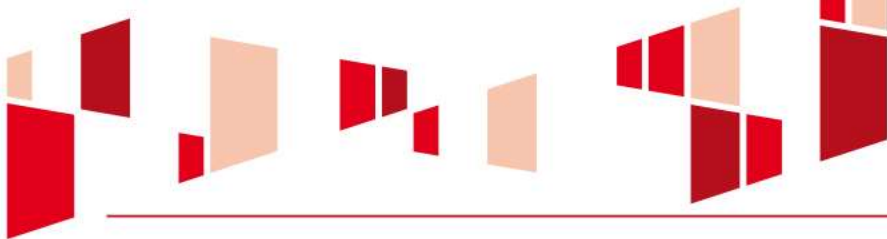
Wartość emocjonalna

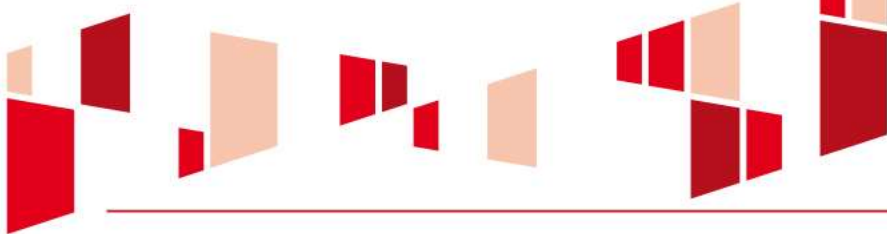
Wartość estetyczna

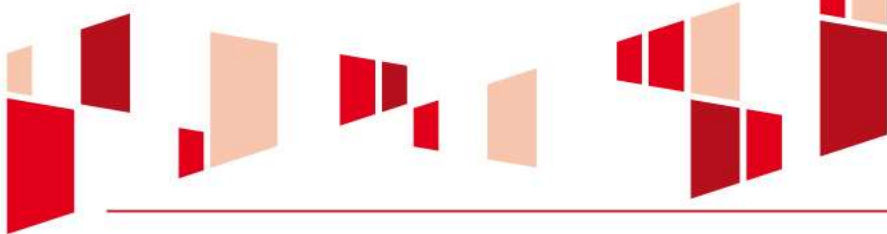
Wartość tradycji

Wartość tożsamościowa (kreowanie tożsamości społecznej)

DZIEDZICTWO KULTUROWE A KAPITAŁ SPOŁECZNY

Dziedzictwo kulturowe

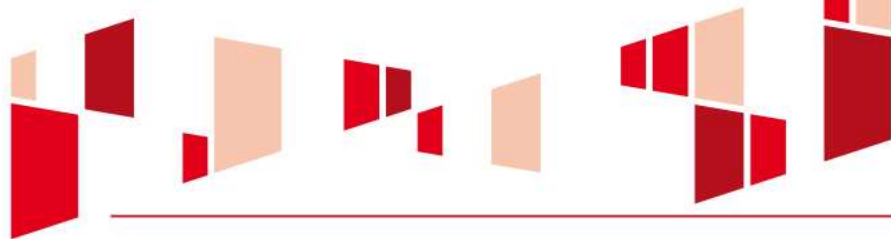
plan indywidualny

**Konstytuuje naszą
osobowość,
kształtuje naszą
samoświadomość**

plan społeczny

**Buduje poczucie
wspólnoty,
kształtuje tożsamość
społeczną**

**Dziedzictwo jako element kultury buduje kapitał społeczny i
tworzy sektor kreatywny, może więc być stymulatorem dla
innowacyjności**

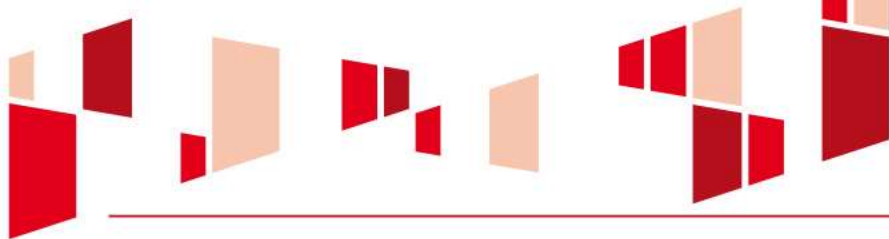
DZIEDZICTWO KULTUROWE A KAPITAŁ SPOŁECZNY

Na ile zgadza się Pan(i) ze stwierdzeniem, że dziedzictwo kulturowe jest wartościowe, ponieważ jest świadectwem naszej historii, które powinniśmy przekazać przyszłym pokoleniom.

Na ile zgadza się Pan(i) ze stwierdzeniem, że dziedzictwo kulturowe jest wartościowe, ponieważ może podnieść jakość życia lokalnej społeczności.

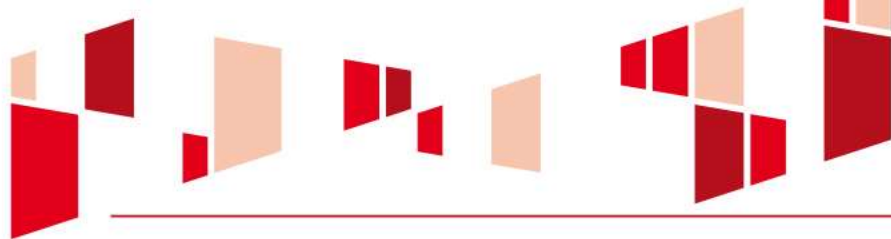

DZIEDZICTWO KULTUROWE A KAPITAŁ SPOŁECZNY

Na ile zgadza się Pan(i) ze stwierdzeniem, że dziedzictwo kulturowe jest wartościowe, ponieważ sprawia, że można być dumnym ze swojego miejsca zamieszkania

DZIEDZICTWO KULTUROWE A KAPITAŁ SPOŁECZNY

Czy uważa Pani/Pan, że dziedzictwo kulturowe:

Razem

64,7%

25,6%

4,8%

4,9%

■ Powinno być bezwzględnie zachowane

■ Powinno być zachowane tylko wtedy, gdy możliwa jest jego adaptacja do nowych funkcji

■ Nie musi być zachowane

■ Nie wiem/trudno powiedzieć

N=1067

Czy Pani/Pana zdaniem warto inwestować publiczne pieniądze w ochronę zabytków?

Razem

32,9%

52,8%

6,4%

2,0%

5,9%

■ Zdecydowanie tak

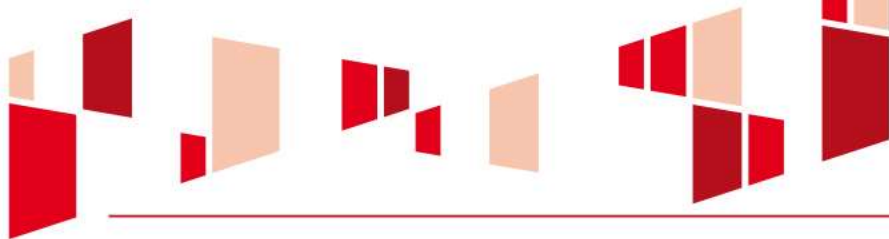
■ Raczej tak

■ Raczej nie

■ Zdecydowanie nie

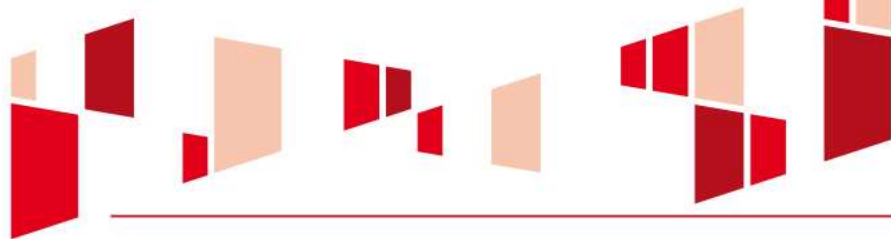
■ Nie wiem/trudno powiedzieć

N=1067

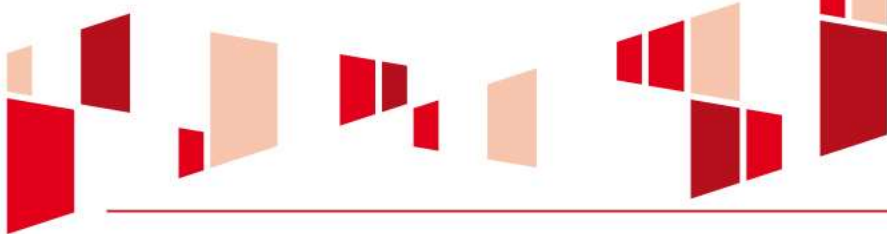
Stowarzyszenia na Rzecz Ochrony Dziedzictwa „Młyn-Papiernia” Kultura drewna zachowanie ryglowego dziedzictwa

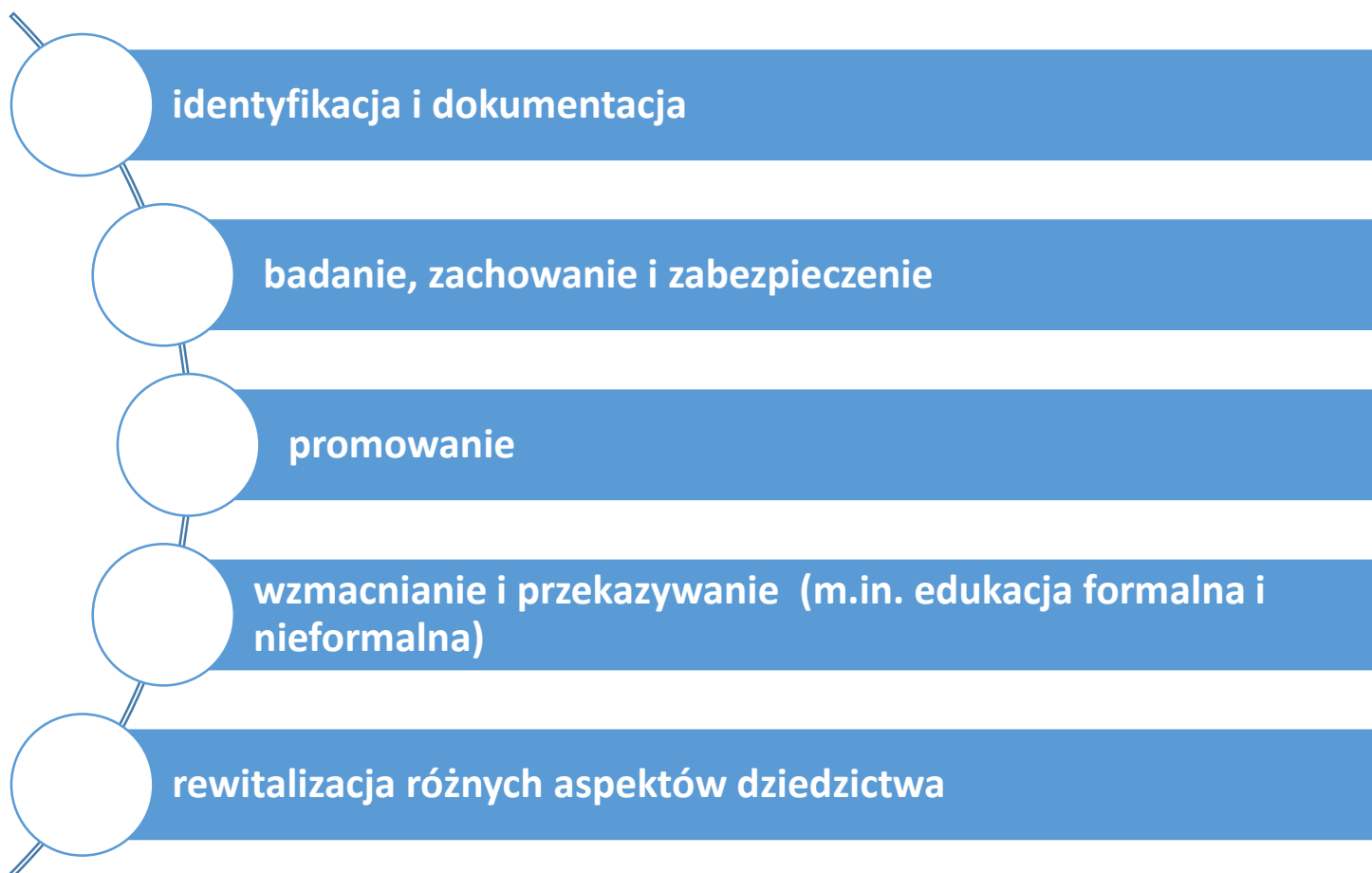

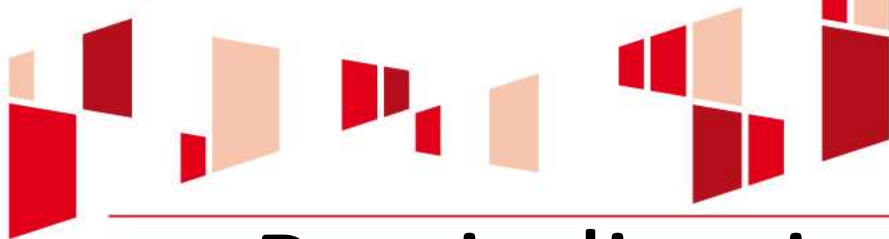
Fundacja "Krzyżowa" dla Porozumienia Europejskiego Wolontariat na Rzecz Żydowskiego Dziedzictwa Dzierżoniowa

Formy ochrony NDK:

Rewitalizacja w rozumieniu Konwencji UNESCO 2003

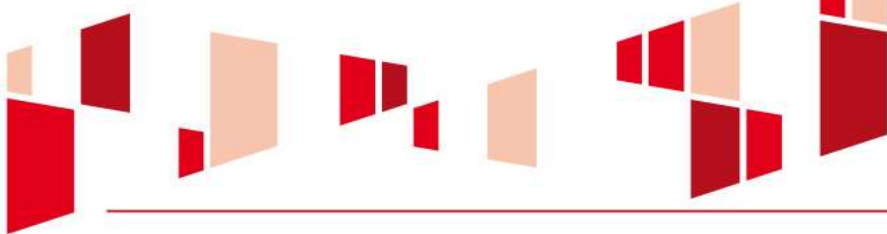

*Ochrona NDK polega głównie na **podtrzymywaniu woli zachowania i przekazywania** tych aspektów dziedzictwa niematerialnego, które są ważne dla następnych pokoleń przez wspólnoty, grupy i jednostki.*

Krajowa lista niematerialnego dziedzictwa kulturowego

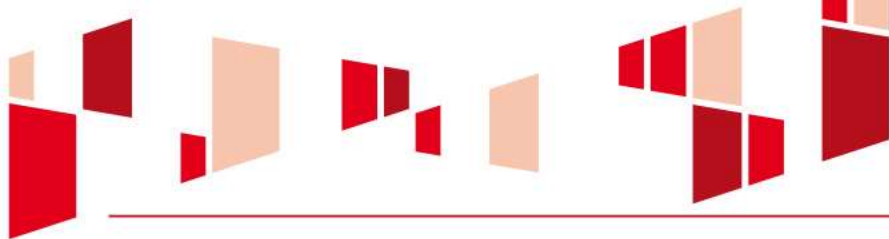
 Niematerialne Dziedzictwo Kulturowe
NARODOWY INSTYTUT DZIEDZICTWA

Krajowa lista niematerialnego dziedzictwa

- Jest prowadzona przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- Ma charakter informacyjny
- Elementy wpisane na Krajową listę mogą być następnie zgłoszone do wpisu na Listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości (zwaną listą „reprezentatywną”) prowadzoną przez UNESCO.

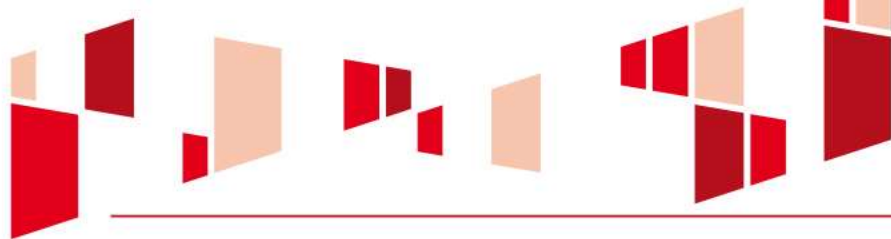
Kryteria wpisu

K1. Element jest **zgodny z definicją niematerialnego dziedzictwa** kulturowego Konwencji UNESCO 2003

K2. Element jest **przekazywany z pokolenia na pokolenie i stale odtwarzany** przez wspólnoty i grupy, które uznają go za część swojego dziedzictwa.

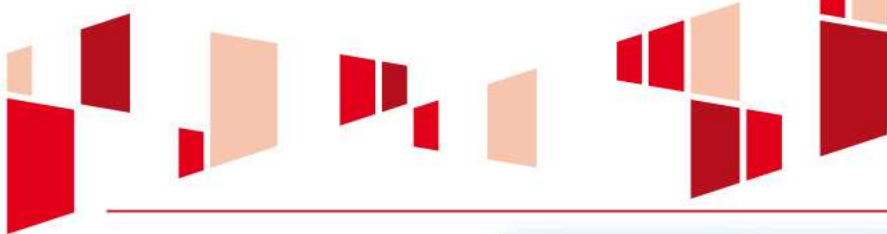
K3. **Opracowano plan ochrony** służący zabezpieczeniu elementu i podtrzymaniu jego żywotności.

K4. Element **został zgłoszony do wpisu przy jak najszerszym możliwym udziale i zaangażowaniu zainteresowanej wspólnoty**, grupy, a w niektórych przypadkach także jednostek, które tworzą, utrzymują i przekazują dany element dziedzictwa niematerialnego oraz za ich uprzednią świadomą zgodą.

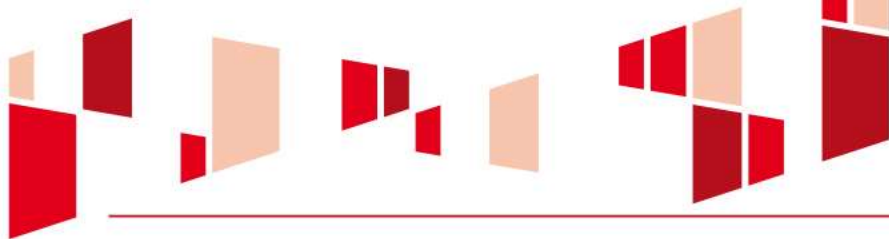
Pochód Lajkonika

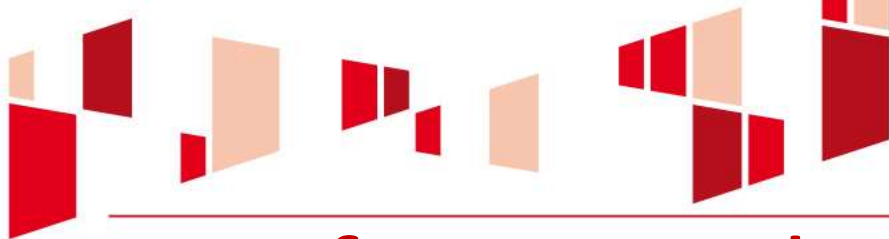
Szopkarstwo krakowskie

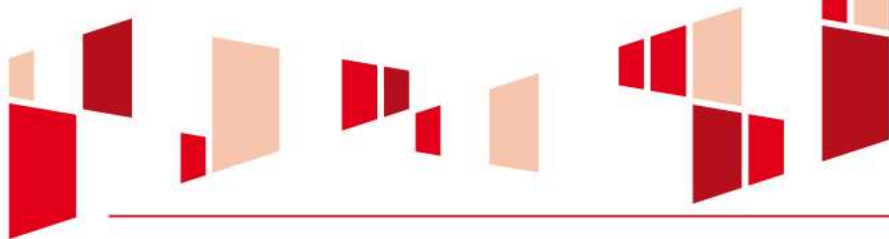
Procesja Bożego Ciała w Łowiczu

Hafciarstwo kaszubskie szkoły żukowskiej

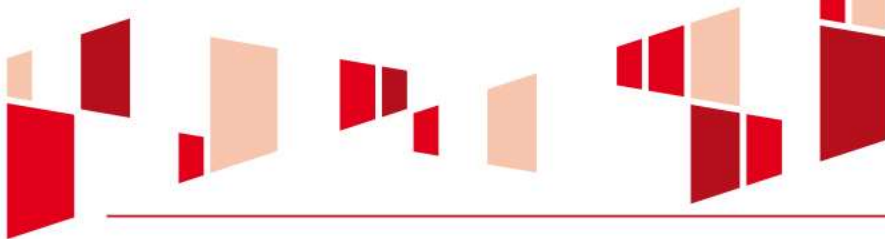

Źródła:

- Niematerialne Dziedzictwo Kulturowe:
www.niematerialne.nid.pl
- Narodowy Instytut Dziedzictwa:
www.nid.pl
- Niematerialne Dziedzictwo Kulturowe strona UNESCO:
www.ich.unesco.org

**NARODOWY INSTYTUT
DZIEDZICTWA**
NATIONAL HERITAGE BOARD OF POLAND

Dziękujemy za uwagę!
Zapraszam na
www.nid.pl,
<http://edd.nid.pl>,
www.zabytek.gov.pl,
www.park-muzakowski.pl

Iwona Piaskowska
Anna Kozioł
Bartosz Skaldawski